

Žymių kraštiečių sukaktys ir jubiliejai 2023 m.

Sukanka:

- ◆ **140** metų, kai 1883 m. Pasvalyje gimė **Juozas Avižonis** – pedagogas, pirmasis Tauragės aukštesniosios komercijos mokyklos direktorius. Mirė 1975 m. Jurbarkė.
- ◆ **150** metų, kai 1873 m. Tauragėje gimė **Y. L. (Yitshak Leib) Barukh** – žydų rašytojas ir vertėjas. Mirė 1953 m. Tel-Avive.
- ◆ **150** metų, kai 1873 m. Tauragėje gimė **Isakas-Leba Boruchovičius** – rašytojas ir poetas, vertėjas, baigęs Berno (Šveicarija) universitetą. Mirties data nežinoma.
- ◆ **150** metų, kai 1873 m. ? gimė **Fridrikas Imma (Imas)** – evangelikų liuteronų giedojimo mokytojas ir vargonininkas (kantorius) Batakiuose, vertėjas. Jis paruošė ir atspausdino pirmąją lietuvių kalba šv. Rašto istoriją. Įsteigė blaivybės draugijos „Mėlynasis kryžius“ Batakių skyrių. Mirė 1910 m. Batakiuose, Tauragės r., palaidotas Mažintų kapinėse.
- ◆ **190** metų, kai Tauragėje 1833 m. gimė **Martinus Kalveitas (Martin Kalveit)** – baltistas, Kaukaze pakrikštijęs pirmąjį Rusijos baltistą. Vokiečių liuteronų šeimoje gimęs M. Kalveitas 1880 m. buvo įšventintas baltistų bažnyčios diakonu. Mirė 1918 metų rugsėjo 23 d.
- ◆ **140** metų, kai 1883 m. Tauragėje gimė **Eugenijus Lundbergas (E. Lundberg)** – rašytojas, vertėjas, kritikas. Mirė 1965 m. Maskvoje.

Sausis

- ◆ **1 d.** – **100** metų, kai 1923 01 01 Tauragėje gimė **Vytautas Bildušas** – žymus JAV lietuvių visuomenės veikėjas, chemikas. Mirė 2009 m. JAV.
- ◆ **13 d.** – **150** metų, kai 1873 01 13 Skliausčių k. (Jurbarko r.) gimė **Juozas Gudavičius** – dirigentas, kompozitorius, karo kapelmeisteris. Dėstė muziką Tauragės mokytojų seminarijoje bei komercinėje mokykloje. Vadovavo 1919 metų gruodžio 25 dieną Tauragėje įvykusio pirmojo Lietuvos kariuomenės pučiamųjų instrumentų orkestro koncertui. Mirė 1939 m. Panevėžyje.
- ◆ **16 d.** – **85** metai, kai Padvariuose (Šilalės r.) gimė **Stasys Skrodenis** – kalbininkas, tautosakininkas, vertėjas. Mokėsi Skaudvilėje.
- ◆ **28 d.** – **95** metai, kai 1928 01 28 Duselninkų k. (Alytaus r.) gimė **Kostas Kaukas** – rašytojas, žurnalistas, redaktorius, literatūrinės I. Simonaitytės premijos laureatas. Dirbo korespondentu Tauragės rajono laikraščio „Tarybinis valstietis“ redakcijoje. Mirė 2020 08 07 Kaune.

Vasaris

- ◆ **6 d.** – **140** metų, kai 1883 02 06 Griežionėlėse (Anykščių r.) gimė **Antanas Didžiulis** – gydytojas, literatas. 1941 m. gruodį atvyko į Tauragę. Nuo 1944 m. dirbo Tauragės apskrities sveikatos skyriaus vedėju, vėliau persikėlė į Panevėžį. Paskelbė eilėraščių, poezijos vertimų, straipsnių, atsiminimų. Mirė 1960 03 11 Panevėžyje.

Kovas

- ◆ **1 d.** – **85** metai, kai 1938 03 01 Devynakių k. (Tauragės r.) gimė **Albinas Juozapas Batavičius** – muzikantas, kraštotyrininkas, Lietuvos žurnalistų sąjungos, Lietuvos teatro sąjungos narys, Vilniaus žemaičių kultūros draugijos narys.
- ◆ **5 d.** – **95** metai, kai 1928 03 05 Jucaičių k. (Tauragės r.) gimė **Juozas Vaitkus** – veterinarijos gydytojas, biomedicinos mokslų daktaras, Lietuvos Veterinarijos akademijos Garbės profesorius. Mirė 2016 m.
- ◆ **29 d.** – **70** metų, kai 1953 03 29 Batakių geležinkelio stotyje (dabar – Eidintų k., Tauragės r.) gimė **Vytautas Kėdaitis** – ekonomistas, socialinių mokslų daktaras, VU Ekonomikos fakulteto Kiekybinių metodų ir modeliavimo katedros docentas.

Balandis

- ◆ **22 d.** – **95** metai, kai 1928 04 22 Kuisių k. (Tauragės r.) gimė **Elena Augaitytė** – dailininkė, skulptorė, gintaro apdirbimo meistrė, Lietuvos dailininkų sąjungos narė. Mirė 2021 01 09 Palangoje.
- ◆ **23 d.** – **125** metai, kai 1908 04 23 Sakalinės k. (Tauragės r.) gimė **Jonas Kruopas** – kalbininkas, filologijos mokslų daktaras. Mirė 1975 m. Vilniuje.
- ◆ **23 d.** – **190** metų, kai 1833 04 23 Šaipiuose (Klaipėdos r.) gimė **Jonas Pipiras** – evangelikų liuteronų kunigas, religinės literatūros rengėjas, spaudos darbuotojas. 1872–1882 m. tarnavo kunigu Tauragėje. Mirė 1912 02 29 Klaipėdoje.

Gegužė

- ◆ **5 d.** – **95** metai, kai 1928 05 05 Tauragėje gimė **Aspazija Surgailienė** – dailininkė grafikė, Lietuvos dailininkų sąjungos narė. Mirė 2011 m.
- ◆ **13 d.** – **95** metai, kai 1928 05 13 Kelmėje gimė **Antanas Bagdonas** – tautodailininkas, Tauragės garbės pilietis. Mirė 2015 m.

Birželis

- ◆ **7 d.** – **85** metai, kai 1938 06 07 Tauragėje gimė **Gražina Janina Degutytė-Švažienė** – dailininkė keramikė, VDU Vizualiojo ir taikomojo meno fakulteto keramikos katedros vedėja, docentė, Lietuvos dailininkų moterų draugijos, Lietuvos dailininkų sąjungos narė.

Liepa

- ◆ **21 d.** – **175** metai, kai 1848 07 21 Batakiuose (Tauragės r.) gimė **Juozas Dryja-Visockis** – vargonininkas, chorvedys, savamokslis kompozitorius, dirigentas. Mirė 1916 m. Oriole (Rusija).
- ◆ **28 d.** – **110** metų, kai 1998 07 28 Tindžiulių k. (Panemunėlio vlsč., Rokiškio r.) gimė **Marcelė Kubiliūtė** – visuomenės veikėja, spaudos darbuotoja, Lietuvos žvalgė. 1950–1956 m. M. Kubiliūtė gyveno ir dirbo Tauragėje. Mirė 1963 06 13.

Rugpjūtis

- ◆ **2 d.** – **75** metai, kai 1948 08 02 Tauragėje gimė **Jonas Viktoras Kalvanas** – evangelikų liuteronų vyskupas. Mirė 2003 04 25.

Rugsėjis

- ◆ **1 d.** – **110** metų, kai 1913 09 01 Pajūralyje (Šilalės raj.) gimė **Sonė Pipiraitė-Tomarienė** – pedagogė, vaikų rašytoja, poetė. Mokėsi Tauragės mokytojų seminarijoje, mokytojavo Tauragės apskrities pradžios mokyklose. Mirė 2002 m. JAV.
- ◆ **18 d.** – **95** metai, kai 1928 09 18 Maščių k. (Tauragės r.) gimė **Juozas Stonys** – literatūros tyrinėtojas, habilituotas filologijos mokslų daktaras, profesorius. Mirė 2014 07 11 Vilniuje.

Spalis

- ◆ **6 d.** – **150** metų, kai Rygoje gimė **Vladas Putvinskis-Pūtvis** – Lietuvos šaulių sąjungos įkūrėjas, knygnešys, visuomenės ir kultūros veikėjas. Tauragėje 1930 m. jam pastatytas paminklas. Mirė 1929 03 05.
- ◆ **16 d.** – **80** metų, kai 1943 10 16 Stokaičių k. (Tauragės r.) gimė **Algimantas Liekis** – istorikas, humanitarinių mokslų daktaras, docentas, mokslinių leidinių redaktorius. Mirė 2019 06 15.
- ◆ **150** metų, kai 1873 m. Tauragėje gimė **Maksimas Ganfmanas** – žydų kilmės žurnalistas, teisininkas, visuomenės veikėjas. Mirė 1934 m. Rygoje.
- ◆ **20 d.** – **90** metų kai 1933 m. Gerviečių k. (Tauragės r.) gimė **Juozas Bakšas** – žurnalistas, redaktorius. Mirė 1991 m. Šakiuose.
- ◆ **21 d.** – **90** metų, kai 1933 m. Požerūnų k. (Tauragės r.) gimė **Benjaminas Kondratas** – pedagogas, lituanistas, literatas.

Lapkritis

- ◆ **11 d.** – **90** metų, kai 1933 11 11 Vilkaviškyje gimė **Ginutis Martynas Procuta** – filantropas, Lietuvos, tame tarpe ir Tauragės bibliotekų rėmėjas ir mecenatas, Otavos universiteto (Kanada) profesorius. 1937–1938 m. gyveno Tauragėje. Mirė 2018 m. Kanadoje.

Gruodis

- ◆ **16 d.** – **95** metai, kai 1928 12 16 Pužų k. (Tauragės r.) gimė **Elena Šapokienė (Valskytė)** – pedagogė, habil. socialinių mokslų (edukologija) daktarė, profesorė, Lietuvos botanikų draugijos tarybos narė. Mirė 2009 m.
- ◆ **26 d.** – **70** metų, kai 1953 12 26 Vėžalaukio k. (Tauragės r.) gimė **Alvidas Jancevičius** – žurnalistas, režisierius, cirko istorijos metraštininkas, iliuzionistas.